

Direktør på regionalt nivå
Direktør for KRUS
Direktør for KITT
Leder av fengsel
Leder av friomsorgskontor
Riksadvokaten
Sivilombudsmannen

Nr.
KSF 3/2008

Vår ref:
200402745 JES

Dato:
11.02.2008

FREMSKUTT LØSLATELSE I MEDHOLD AV STRAFFEGJENNOMFØRINGSLOVEN § 42 FJERDE LEDD

Kriminalomsorgen har i forbindelse med arbeidet med å avvikle soningskøen i mange år benyttet fremskutt løslatelse som virkemiddel. Fremskutt løslatelse er et midlertidig køtiltak som skal avvikles så snart arbeidet med å bygge ned køen tillater dette. Soningskøen er nå mer enn halvert siden januar 2007, og prognosene tilsier at reduksjonen vil fortsette i 2008. Det er derfor mulig å redusere bruken av fremskutt løslatelse. I dette rundskrivet bestemmer Kriminalomsorgen sentrale forvaltning at det maksimale antall dager fremskutt løslatelse skal reduseres fra 20 dager til 10 dager fra 1. april 2008.

Dette rundskrivet erstatter rundskriv KSF 5/2004

KSF gir i dette rundskrivet reviderte retningslinjer for hvordan tiltaket med fremskutt løslatelse skal praktiseres.

Hjemmelen for tiltaket finnes i straffegjennomføringsloven § 42 fjerde ledd og er innført for å sikre et tilstrekkelig antall varetektsplasser og for å redusere soningskøen. Dagens soningskø er så belastende for domfelte og behovet for varetektsplasser er så stort at dette anses å utgjøre en "særlig grunn" for løslatelse etter denne bestemmelsen.

Adgangen til å gi fremskutt løslatelse etter dette rundskrivet gjelder i alle typer fengsler, og det forutsettes at tiltaket benyttes aktivt, slik at det potensialet for køavvikling og fremskaffelse av varetektsplasser som ligger i ordningen, blir realisert.

Kapasitetsutfordringene i norske fengsler skal fortsatt vurderes under ett, og tiltaket skal iverksettes dersom det vil innebære en nødvendig plassgevinst på landsbasis. Tiltaket skal dermed ikke bare benyttes i den enkelte region der det er nødvendig av kapasitetshensyn, men også dersom tiltaket medfører nødvendig fremskaffelse av nye soningsplasser i landet sett under ett, for eksempel ved at én region som benytter tiltaket kan avhjelpe kapasitetsproblemer i de øvrige regionene. Regionene og de enkelte driftsenhetene må altså ikke bare se på egen plassituasjon.

Under henvisning til retningslinjene punkt 3.45.1 og 3.5 til straffegjennomføringsloven, skal tidspunktet for løslatelse fastsettes i så god tid som mulig. For å sikre forsvarlige og planmessige

løslatelsesrutiner, er det ikke et krav om at det foreligger et akutt plassbehov for å gi fremskutt løslatelse. Dermed kan fremskutt løslatelse gis selv om det ikke innebærer en umiddelbar nyinnsettelse på den ledige fengselsplassen. Dette gjelder også for fengsler med lavere sikkerhetsnivå og overgangsboliger, selv om disse ikke utnytter sin kapasitet fullt ut til enhver tid. Det er situasjonen i hele landet sett under ett som er avgjørende for iverksettelsen av dette tiltaket.

Fremskutt løslatelse kan bare benyttes dersom øvrige vilkår for løslatelse på prøve er oppfylt, herunder straffegjennomføringsloven § 42 femte ledd, forskrift til lov om straffegjennomføring § 3-41 og retningslinjene punkt 3.45.2.

Fremskutt løslatelse kan gis etter følgende kriterier:

- Domfelte med dommer på under 90 dager kan løslates **5 dager** før de ellers ville blitt løslatt, med de presiseringer som følger nedenfor vedrørende de korteste dommene
- Domfelte med dommer på 90 dager eller mer kan løslates **10 dager** før de ellers ville blitt løslatt

Adgangen til å løslate domfelte med dommer på 6 måneder eller mer 20 dager før de ellers ville blitt løslatt, er opphevet.

Når fremskutt løslatelse innvilges sammen med prøveløslatelse i medhold av straffegjennomføringsloven § 42 første eller tredje ledd, gjelder de minimumsreglene som fremgår av disse bestemmelsene. Dette innebærer at domfelte som prøveløslates, må ha utholdt minst 60 dager før fremskutt løslatelse i henhold til dette rundskrivet kan innvilges. Straffegjennomføringsloven stiller også krav om at domfelte med kortere resttid enn 14 dager ikke kan prøveløslates, og domfelte med straffedommer på mindre enn 74 dager kan dermed ikke prøveløslates, unntatt dersom det foreligger tungtveiende grunner.

Dette rundskrivet gjelder også i utgangspunktet korte straffedommer som ikke medfører prøveløslatelse. Dommer på 15, 16, 17 og 18 dager gis henholdsvis 1, 2, 3 og 4 dagers fremskutt løslatelse. Dommer som er på 19 dager til og med 73 dager, gis 5 dager fremskutt løslatelse i forhold til endt tid.

Regelverket illustreres med følgende eksempler:

1. En domfelt med dom på 60 eller 70 dager kan ikke prøveløslates med hjemmel i straffegjennomføringsloven § 42 første ledd, men kan innvilges fremskutt løslatelse med 5 dager.
2. En domfelt med dom på 75 eller 90 dager kan prøveløslates med hjemmel i straffegjennomføringsloven § 42 første ledd etter 60 dager, men minimumsreglene utelukker fremskutt løslatelse.
3. En domfelt med dom på 105 dager kan prøveløslates med hjemmel i straffegjennomføringsloven § 42 første ledd etter 70 dager og kan gis 10 dager fremskutt løslatelse.
4. En domfelt med dom på 6 måneder kan prøveløslates med hjemmel i straffegjennomføringsloven § 42 første ledd etter 4 måneder og kan gis 10 dager fremskutt løslatelse.

Tiltaket gjelder også domfelte som gjennomfører subsidiær fengselsstraff etter dom på samfunnsstraff, men ikke subsidiær fengselsstraff etter bot.

Tiltaket gjelder ikke for domfelte som gjennomfører straff i medhold av straffegjennomføringsloven § 12 eller § 16. Tiltaket gjelder for domfelte som skal løslates ved utholdt 7/12 tid.

Bestemmelsene i straffegjennomføringsloven § 6 om myndighet til å treffe avgjørelser, forskrift til loven § 2-1 om delegasjon av avgjørelsesmyndighet og retningslinjene punkt 2.2. gjelder tilsvarende.

Rundskrivet trer i kraft 1. april 2008.

Det foreligger ikke overgangsregler som gir rett til mer enn 10 dager fremskutt løslatelse for de som vil ha utholdt 2/3 soningstid den 1.april 2008 eller etter dette. Dersom en innsatt har dom på over 6 måneder har utholdt 2/3 soningstid f.eks 2. april 2008 vil innsatte kun få 10 dager fremskutt løslatelse i medhold av dette rundskriv.

Med hilsen

Inni Gunnes

Kristin Bølgen Bronebakk
ekspedisjonssjef

Nina Messel

Nina Messel
avdelingsdirektør